

22 november 2020

Caroliens Salon

Het derde Tordinona-miniaturtje

I Sonatori del
Tordinona

De elegante Contrabas

Franz Anton Hoffmeister (1754-1812)

*Concertino no.2 in D-groot voor Weense contrabas en klavecimbel
(oorspronkelijk orkest)*

Allegro moderato – Minuetto en trio – Andante – Rondo

Franz Joseph Haydn (1732-1809)

Sonate voor klavier in As-groot, Hoboken XVI-46

Allegro moderato – Adagio – Finale

Václav Pichl (1741-1805)

*Concert in D-groot voor Weense contrabas en klavecimbel (oorspronkelijk
orkest)*

Allegro moderato – Andante molto – Presto

Natuurlijk waren er al tekenen, vooral een van Bachs zonen fungeerde als wegbereider (Er ist der Vater, wir sind die Buben zei Haydn), maar toch kwam de omslag plotseling: tussen 1750 en 1770 verandert de muziek totaal. Overal in West Europa, maar het sterkst misschien wel in Wenen. Met Mozart en Haydn spreken we van de Eerste Weense school. Het verandert dus ook één kant op: collectief liet men de grilligheid van de barok achter zich en ook het ‘ingewikkelde’ van vader Bach. Helder en overzichtelijk dát was het nieuwe streven: de Weense klassieken. Dat resulteerde bij de groten desondanks in rijke en emotionele muziek, met daarbinnen experimenteerdrift. Bij de wat minder groten in aangename muziek, herkenbaar (al weten we nooit hoe het voor de mensen klonk die in 1770 leefden) en elegant; heerlijke muziek, vind ik, ‘pour charmer l’oreille’ zoals het heette, niet meer. Maar dat is immers al zoveel!

Het was precies in die tijd dat in en rond Wenen opeens de Weense Contrabas in de mode kwam. De stemming is op de meer solistische viola da gamba gebaseerd en ook andere eigenschappen maken het tot een geheel eigen instrument, waardoor een nieuw geluid en, minstens zo belangrijk, meer mogelijkheden voor de speler ontstonden. En hoewel virtuositeit geen doel was, vraagt deze muziek die weldegelijk, hoe paradoxaal dat moge klinken. Het effect van elegance en gemak is immers groter naarmate het achtelozer wordt gebracht en daarvoor moet de speler over een zekere virtuositeit beschikken, iets wat kunstenaars, ook dansers, schilders of architecten zich al heel lang bewust waren! Van drie protagonisten gaan wij een stuk spelen, alledrie hebben ze in Wenen gewerkt en carrière gemaakt. Hoffmeister trok uit Duitsland naar dit artistieke Mekka, Pichl kwam uit het muzikaal uiterst vruchtbare Bohemen/Tsjechië, wat politiek toen bij Oostenrijk hoorde, en Haydn ‘gewoon’ uit Oostenrijk Zo ze elkaar niet persoonlijk hebben gekend, wisten ze zeker van elkaars bestaan en kenden ze waarschijnlijk elkaars werk.

ISALINE LELOUP – WEENSE CONTRABAS
CAROLIEN EIJKELBOOM - KLAVECIMBEL

Voor **Isaline Leloup** is de contrabas vóór alles een mogelijkheid om emotie over te brengen en de fantasie te prikkelen.

In 2012 behaalde zij haar Master aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel.

De ontmoeting met contrabassist en violonespeler Benoît Vanden Bemden opende de weg naar interpretatie met historische instrumenten. Bij hem studeerde zij violone, en het klassiek-romantische repertoire maakte zij zich op de historische contrabas eigen bij het Orchestre des Champs-Élysées van Philippe Herreweghe.

Niet alleen ontwikkelde zij haar spel, ook als onderzoeker was en is zij actief. Ze bestudeert muzikale verhandelingen en verdiept zich in verschillende stijlen. In 2017 vertrok ze naar Basel om daar bij David Sinclair dieper in te gaan op de Weense contrabas (of Violone). Haar master in dat specialisme behaalde ze in 2019.

Op 't ogenblik neemt het uitvoeren van historisch repertoire op passend instrumentarium een voorkeursplek in het professionele leven van Isaline in. Zo is ze naast haar werk als moderne contrabassist actief in de ensembles *Ausonia* en *La Tempête*, in de

orkesten *Les Agréments*, *Insula*, *La Chambre Philharmonique* en in de Zwitserse groep *Cantus Firmus*. Ze is medeoprichter van *Les Entretiens Galans* en ook het project *An Afternoon with the Viennese Bass* komt uit haar koker.

Carolien Eijkelboom studeerde blokfluit en klavecimbel aan het Groningse conservatorium. Later werd zij daar docent. Verder trad zij op in ensembles en als solist. Haar grote liefde echter lag en ligt bij de combinatie van muziek, dans en theater/tekst. Om die alle ruimte te geven richtte ze in 1990 het Centrum voor Oude Muziek & Dans op. Daarbinnen heeft zij talloze projecten georganiseerd waarin verschillende disciplines samenwerkten, altijd voor gevorderde amateurs en beginnende professionals. Eind 2016 is zij daarmee gestopt, maar schrijven, lesgeven, spelen, voordragen en het organiseren van kleinere projecten gaat door, nu vooral met professionals. Daarom richtte ze (toch weer) een stichting op: I Sonatori del Tordinona. Door de pandemie echter is die bijna vleugellam.

Wat wel kan zijn kleine concerten met weinig musici voor een klein publiek. En dat past dan weer perfect in het concept van Caroliens Salon.

Zo ontstonden de Tordinona Miniatuurtjes waarvan dit alweer het derde is.

Caroliens Salon

Te volgen op Fb – Caroliens Salon
info@centrumvooroudemuziekendans.nl

(Stichting) I Sonatori del Tordinona

info@tordinona.nl
binnenkort te volgen op www.tordinona.nl